

Cuprins

Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat	1
Statutul profesiei de avocat (Hotărârea Consiliului U.N.B.R. nr. 64/2011)	40
Codul deontologic al avocaților din Uniunea Europeană	194
Codul deontologic al avocatului român (Hotărârea Consiliului U.N.B.R. nr. 268/2017)	204
Legea nr. 72/2016 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților	215
Statutul Casei de Asigurări a Avocaților (Hotărârea Consiliului U.N.B.R. nr. 139/2016)	254
Protocolul din 14 februarie 2019 privind asistența judiciară	286

Capitolul I. Dispoziții generale

Art. 1. (1) Profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonome, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei.

(2) Profesia de avocat se exercită numai de avocații înscrși în tabloul baroului din care fac parte, barou component al Uniunii Naționale a Barourilor din România, denumită în continuare U.N.B.R.

(3) Constituirea și funcționarea de barouri în afara U.N.B.R. sunt interzise. Actele de constituire și de înregistrare ale acestora sunt nule de drept. Nulitatea poate fi constatată și din oficiu.

Recursuri în interesul legii: 1. Prin **Decizia nr. 15/2015** (M. Of. nr. 816 din 3 noiembrie 2015), Înalta Curte de Casație și Justiție a stabilit că: *„Fapta unei persoane care exercită activități specifice profesiei de avocat în cadrul unor entități care nu fac parte din formele de organizare profesională recunoscute de Legea nr. 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, constituie infracțiunea de exercitare fără drept a unei profesii sau activități prevăzută de art. 348 Cod penal”.*

2. Prin **Decizia nr. XXVII/2007** (M. Of. nr. 772 din 14 noiembrie 2007), Înalta Curte de Casație și Justiție a stabilit că: *„asistența juridică acordată în procesul penal unui inculpat sau învinuit de o persoană care nu a dobândit calitatea de avocat în condițiile Legii nr. 51/1995, modificată și completată prin Legea nr. 255/2004, echivalează cu lipsa de apărare a acestuia”.*

Art. 2. (1) În exercitarea profesiei avocatul este independent și se supune numai legii, statutului profesiei și codului deontologic.

(2) Avocatul promovează și apără drepturile, libertățile și interesele legitime ale omului.

(3) Avocatul are dreptul să asiste și să reprezinte persoanele fizice și juridice în fața instanțelor autorității judecătorești și a altor organe de jurisdicție, a organelor de urmărire penală, a autorităților și instituțiilor publice, precum și în fața altor persoane fizice sau juridice, care au obligația să permită și să asigure avocatului desfășurarea nestingherită a activității sale, în condițiile legii.

(4) Orice persoană are dreptul să își aleagă în mod liber avocatul.

(5) În exercitarea dreptului de apărare avocatul are dreptul și obligația de a stărui pentru realizarea liberului acces la justiție, pentru un proces echitabil și într-un termen rezonabil.

Art. 3. (1) Activitatea avocatului se realizează prin:

a) consultații și cereri cu caracter juridic;

b) asistență și reprezentare juridică în fața instanțelor judecătorești, a organelor de urmărire penală, a autorităților cu atribuții jurisdicționale, a notarilor publici și a executorilor judecătorești, a organelor administrației publice și a instituțiilor, precum și a altor persoane juridice, în condițiile legii;

c) redactarea de acte juridice, atestarea identității părților, a conținutului și a datei actelor prezentate spre autentificare;

d) asistarea și reprezentarea persoanelor fizice sau juridice interesate în fața altor autorități publice cu posibilitatea atestării identității părților, a conținutului și a datei actelor încheiate;

Art. 4. În exercitarea profesiei și în legătură cu aceasta avocatul este protejat de lege.

Art. 5. (1) Formele de exercitare a profesiei de avocat sunt: cabinete individuale, cabinete asociate, societăți civile profesionale sau societăți profesionale cu răspundere limitată.

(2) În cabinetul individual își poate exercita profesia un avocat definitiv, singur sau împreună cu alți avocați colaboratori.

(3) Cabinetele individuale se pot asocia în scopul exercitării în comun a profesiei; drepturile și obligațiile avocaților titulari ai unor cabinete asociate își păstrează caracterul personal și nu pot fi cedate. În mod corespunzător cabinetele individuale se pot asocia și cu societățile civile profesionale.

(4) Cabinetele individuale se pot grupa pentru a-și crea facilități tehnico-economice în vederea exercitării profesiei și își păstrează individualitatea în relațiile cu clienții.

(5) Societatea civilă profesională se constituie din 2 sau mai mulți avocați definitivi. În societatea civilă profesională își pot exercita profesia și avocați colaboratori sau avocați salariați. Societatea civilă profesională și avocații care profesează în cadrul ei nu pot acorda asistență juridică persoanelor cu interese contrare.

(6) Cabinetele grupate, cabinetele asociate, societățile civile profesionale și societățile profesionale cu răspundere limitată pot avea și proprietate comună.

(7) Avocatul poate schimba oricând forma de exercitare a profesiei, cu înștiințarea baroului din care face parte.

(8) Avocatul nu își poate exercita profesia, în același timp, în mai multe forme de exercitare a acesteia.

(9) Formele de exercitare a profesiei pot fi înstrăinate prin acte între vii numai între avocați definitivi și aflați în exercițiul profesiei sau pot fi lichidate la încetarea calității, cu respectarea regimului investițiilor reglementat prin prezenta lege.

(10) La constituirea formelor de exercitare a profesiei și ulterior, avocații au dreptul să stabilească patrimoniul afectat exercitării profesiei, în condițiile legii, cu procedura reglementată pentru constituirea Registrului electronic al evidenței patrimoniului de afecțiune al avocaților, în condițiile stabilite de Consiliul U.N.B.R. prin Regulamentul de organizare și funcționare. Înscirarea efectuată în registru are efecte de opozabilitate față de terți, în condițiile prevăzute de lege.

Decizie interpretativă: Prin **Decizia nr. 386/2012** privind dizolvarea și lichidarea unei societăți civile de avocați, în situația în care unul dintre cei doi asociați este suspendat din exercițiul profesiei, Consiliul UNBR a stabilit că: „Din interpretarea textelor care reglementează constituirea și funcționarea societăților de avocați rezultă fără echivoc că premisa funcționării acestor societăți (fie acestea societăți civile profesionale, fie societăți profesionale cu răspundere limitată) o reprezintă exercitarea efectivă de către asociați a profesiei de avocat. Faptul că Legea, la art. 6 alin. (1), prevede numai cu privire la societatea profesională cu răspundere limitată că aceasta se constituie prin asocierea a cel puțin doi avocați definitivi, aflați în exercițiul profesiei, nu este de natură a permite concluzia că societatea civilă profesională nu ar cădea sub imperiul aceleiași cerințe. 3 Având în vedere prevederile legale și statutare sus-menționate, rezultă că, în cazul suspendării din exercițiul profesiei a unuia dintre cei doi asociați ai societății civile profesionale de avocați, neurmată de o cesionare către un terț, în termenul de trei luni prevăzut de art. 22.1 din Statutul societății civile profesionale de avocați cuprins la Anexa nr. XIII din Statut, a părților sale sociale, sau de o reorganizare a societății civile profesionale în altă formă de exercitare a profesiei, devin aplicabile prevederile art. 29.4 din Statutul

g) aprobă folosirea patrimoniului U.N.B.R. și C.A.A. în activități producătoare de venituri, potrivit legii;

h) adoptă hotărâri în toate problemele privind pregătirea și perfecționarea profesională a avocaților, precum și recomandări privind relațiile dintre barouri;

i) organizează examenul de primire în profesia de avocat și de dobândire a titlului profesional de avocat definitiv, în condițiile art. 17 și cu respectarea prevederilor Statutului profesiei de avocat;

j) organizează și supraveghează serviciul statistic general al U.N.B.R.;

k) organizează și editează publicațiile U.N.B.R. și sprijină publicațiile barourilor;

l) întocmește proiectul de buget al U.N.B.R. și îl supune spre aprobare Congresului avocaților, precum și execuția bugetară anuală a bugetului U.N.B.R.;

m) întocmește raportul anual de activitate și de gestiune a patrimoniului U.N.B.R. și le supune spre aprobare Congresului avocaților;

n) stăruie pentru realizarea bugetului U.N.B.R. și executarea de către barouri a hotărârilor adoptate de Congresul avocaților și de Consiliul U.N.B.R.;

o) alege și revocă președintele și vicepreședinții U.N.B.R. și membrii Comisiei permanente a U.N.B.R., dintre membrii săi, avocați cu o vechime mai mare de 10 ani în profesie, pentru un mandat de 4 ani;

p) verifică legalitatea și temeinicia deciziilor de primire în profesie și de înscriere în tabloul avocaților, date de către consiliile barourilor, la cererea persoanelor interesate;

q) anulează, pentru cauze de nelegalitate, hotărârile și deciziile adoptate de organele de conducere ale barourilor, cu excepția celor care vizează plângeri ale terților sau ale avocaților împotriva deciziilor adoptate în materia plângerilor îndreptate împotriva avocaților, care încalcă legea și Statutul profesiei de avocat, ca urmare a contestației formulate de membrii baroului respectiv sau a sesizării președintelui U.N.B.R.;

r) înființează Casa Centrală de Credit și Ajutor a Avocaților și controlează activitatea acestuia;

s) alege și revocă membrii Consiliului de administrație al C.A.A., coordonează activitatea acestuia și exercită controlul activității sale la sesizarea consiliului unui barou, a Comisiei permanente sau a Comisiei de cenzori a C.A.A.;

ș) îndeplinește și alte atribuții prevăzute de lege și adoptă hotărâri în interesul profesiei, cu respectarea legii;

t) acordă, la propunerea Comisiei permanente a U.N.B.R., titlul de membru de onoare, respectiv de președinte de onoare al U.N.B.R.;

ț) emite hotărâri cu caracter interpretativ pentru aplicarea corectă și unitară a Statutului profesiei de avocat, a Statutului C.A.A. și a altor acte normative emise în baza acestora;

u) aprobă bugetul anual al Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților și execuția bugetară anuală a acestuia;

v) adoptă, cu caracter de recomandare, tabloul onorariilor minimale pentru serviciile prestate potrivit legii de formele de exercitare a profesiei de avocat.

Decizie interpretativă: Prin **Decizia nr. 746/2013** referitoare la art. 65 lit. h) [art. 66 lit. g) înainte de republicare – n.n.], Consiliul UNBR a stabilit că: „1. *Formele de exercitare a profesiei de avocat nu pot desfășura activități de pregătire profesională continuă pentru terți din afara profesiei și nici pentru avocații ce activează în cadrul altor forme de exercitare a profesiei de avocat.* 2. *Numele profesional*

al formelor de exercitare a profesiei de avocat nu poate fi preluat în denumirea unor entități care să realizeze forme de pregătire profesională continuă în regim comercial sau prevăzute de legislația specială privind pregătirea profesională a adulților. 3. Formele de exercitare a profesiei pot realiza forme de pregătire profesională continuă pentru proprii avocați, cu avizul INPPA sau al centrului teritorial INPPA, după caz, în baza unei documentații care să ateste organizatorul, tematica, data și durata acestora, urmând ca baroul să evidențieze pregătirea participanților”.

Art. 66. Comisia permanentă a U.N.B.R. se compune din 15 membri, dintre care 5 membri sunt reprezentanți ai Baroului București, iar 10 membri sunt reprezentanți ai celorlalte barouri din țară. Președintele și vicepreședinții U.N.B.R. sunt membri de drept ai Comisiei permanente a U.N.B.R. și se includ în cei 15 membri. Mandatul membrilor Comisiei permanente a U.N.B.R. este de 4 ani. În caz de încetare a mandatului unui membru al Comisiei permanente a U.N.B.R., desemnarea înlocuitorului se face pe aceleași criterii și înlocuitorul execută diferența de mandat. Unul dintre membrii Comisiei permanente a U.N.B.R. îndeplinește funcția de secretar al acesteia și este desemnat prin vot de Comisia permanentă a U.N.B.R. Președintele U.N.B.R. este și președintele Comisiei permanente a U.N.B.R.

Art. 67. (1) Comisia permanentă a U.N.B.R. are următoarele atribuții:

a) este organul executiv al Consiliului U.N.B.R., cu activitate permanentă și de legătură cu barourile U.N.B.R.;

b) duce la îndeplinire hotărârile Congresului avocaților și ale Consiliului U.N.B.R. și supraveghează executarea acestor hotărâri de către barouri, adoptând deciziile corespunzătoare;

c) organizează serviciile Consiliului U.N.B.R. și serviciile proprii și angajează personalul acestora;

d) aprobă organigramele și statele de funcții ale U.N.B.R., Casei de Asigurări a Avocaților și Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților, la propunerea, după caz, a Comisiei permanente a U.N.B.R., Consiliului de administrație al C.A.A. și, respectiv, a Consiliului de conducere al INPPA;

e) asigură execuția bugetară și urmărește realizarea resurselor bugetului U.N.B.R.;

f) exercită atribuțiile prevăzute de lege cu privire la adunările generale ale acționarilor/asociațiilor societăților înființate pentru folosirea patrimoniului U.N.B.R. în activități producătoare de venituri;

g) acceptă donațiile și legatele făcute U.N.B.R.;

h) în realizarea atribuțiilor sale, emite decizii executorii;

i) aprobă propunerile barourilor de desemnare a comisiilor teritoriale necesare pentru susținerea examenului de intrare și definitivare în profesia de avocat;

j) are obligația să apere reputația profesională a avocatului, la cererea acestuia, pe baza cercetărilor și a propunerilor înaintate de consiliul baroului din care face parte.

(2) Comisia permanentă a U.N.B.R. este condusă de președintele U.N.B.R. și lucrează valabil în prezența majorității membrilor săi și tot astfel adoptă deciziile.

(3) Comisia permanentă a U.N.B.R. îndeplinește și alte atribuții stabilite de lege sau de organele ierarhice ale profesiei.

Art. 68. (1) Președintele U.N.B.R. are următoarele atribuții:

a) reprezintă U.N.B.R. în relațiile cu persoanele fizice și juridice din țară și din străinătate;

Statut din 2011 al profesiei de avocat

Cuprins

Art.

Capitolul I. Principiile și regulile fundamentale ale exercitării profesiei de avocat	1-13
Capitolul II. Organizarea profesiei de avocat	14-88
Secțiunea 1. Dobândirea calității de avocat	14-61
Subsecțiunea 1. Primirea în profesie	14-21
Subsecțiunea 2. Primirea în profesie a persoanelor provenind dintr-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European care sunt autorizate să își desfășoare activitățile profesionale sub titlul profesional corespunzător obținut într-un stat membru	22-25
Subsecțiunea 3. Demnitatea profesiei	26
Subsecțiunea 4. Incompatibilități	27-32
Subsecțiunea 5. Modalitățile de primire în profesia de avocat	33-38
Subsecțiunea 6. Interdicții	39-43
Subsecțiunea 7. Tabloul anual al avocaților	44-48
Subsecțiunea 8. Suspendarea calității de avocat	49-54
Subsecțiunea 9. Transferul într-un alt barou	55-57
Subsecțiunea 10. Încetarea calității de avocat	58-61
Secțiunea 2. Organele profesiei de avocat	62-88
Subsecțiunea 1. Baroul	62-76
Subsecțiunea 2. U.N.B.R.....	77-88 ¹
Capitolul III. Activitatea profesională a avocatului	89-219
Secțiunea 1. Conținutul activității profesionale	89-107
Subsecțiunea 1. Consultații și cereri cu caracter juridic	89-90
Subsecțiunea 2. Asistarea și reprezentarea clienților	91
Subsecțiunea 2 ¹ . Activitatea de curator special	91 ¹
Subsecțiunea 3. Atestarea identității părților, a conținutului și a datei actelor prezentate spre autentificare	92
Subsecțiunea 4. Activități fiduciare	93-103
Subsecțiunea 5. Activități de stabilire temporară a sediului unor societăți comerciale și înregistrarea acestora, în numele și pe seama clientului, a părților de interes, a părților sociale sau a acțiunilor societăților astfel înregistrate	104-107

Secțiunea 2. Relațiile dintre avocat și client	108-172
Subsecțiunea 1. Principiile și regulile de bază ale relației dintre avocat și client	108-120
Subsecțiunea 2. Contractul de asistență juridică	121-149
Partea I. Forma și conținutul contractului de asistență juridică	121-132
Partea II. Efectele contractului de asistență juridică	133-149
Subsecțiunea 3. Asistența judiciară	150-172
Partea I. Cazurile și condițiile de acordare a asistenței judiciare	150-156
Partea a II-a. Organizarea activității de acordare a asistenței judiciare	157-172
Secțiunea 3. Relațiile dintre avocați	173-179
Subsecțiunea 1. Confraternitatea și respectul reciproc	173-174
Subsecțiunea 2. Concurența profesională	175-179
Secțiunea 4. Formele de exercitare a profesiei	180-211
Subsecțiunea 1. Dispoziții generale	180-189
Subsecțiunea 2. Cabinetul individual de avocat	190-191
Subsecțiunea 3. Cabinetele asociate de avocați	192-195
Subsecțiunea 4. Societatea civilă profesională	196-198
Subsecțiunea 5. Societatea profesională cu răspundere limitată	199-211
Secțiunea 5. Modalitățile de exercitare a profesiei	212-219
Subsecțiunea 1. Dispoziții generale	212-213
Subsecțiunea 2. Avocatul titular al cabinetului individual	214
Subsecțiunea 3. Avocatul asociat	215
Subsecțiunea 4. Avocatul colaborator	216-218
Subsecțiunea 5. Avocatul salarizat în interiorul profesiei	219
Capitolul IV. Integritatea profesiei de avocat	220-287
Secțiunea 1. Drepturile și îndatoririle avocaților	220-250
Subsecțiunea 1. Drepturile avocatului	220-225
Subsecțiunea 2. Recuperarea capacității de muncă	226
Subsecțiunea 3. Îndatoririle avocatului	227-242 ¹
Subsecțiunea 4. Publicitatea formelor de exercitare a profesiei	243-250
Secțiunea 2. Arbitrajul	251-264
Subsecțiunea 1. Dispoziții generale	251
Subsecțiunea 2. Medierea	252-254
Subsecțiunea 3. Arbitrajul	255-264
Secțiunea 3. Răspunderea disciplinară	265-287
Subsecțiunea 1. Dispoziții generale	265-268
Subsecțiunea 2. Organizarea și funcționarea instanțelor disciplinare	269-276
Subsecțiunea 3. Reguli de procedură	277-287
Capitolul V. Pregătirea și perfecționarea profesională a avocaților	288-317
Secțiunea 1. Stagiul profesional	288-310
Subsecțiunea 1. Dispoziții generale	288-294
Subsecțiunea 2. Contractul de formare profesională inițială	295-296

Subsecțiunea 3. Suspendarea stagiului	297-298
Subsecțiunea 4. Condițiile și efectele organizării pregătirii profesionale pe durata stagiului	299-304
Subsecțiunea 5. Finalizarea stagiului. Înscrierea la examenul de definitivare în profesie	305-308
Subsecțiunea 6. Examenul de definitivare în profesia de avocat	309-310
Secțiunea 2. Organizarea și funcționarea I.N.P.P.A.	311-313
Secțiunea 3. Pregătirea profesională continuă	314-317
Capitolul VI. Asigurările sociale	318-328
Capitolul VII. Exercițarea în România a profesiei de către avocații care au obținut calificarea profesională în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European	329-332
Secțiunea 1. Dispoziții generale	329
Secțiunea 2. Dobândirea calității de membru al unui barou din România de către persoane fizice străine care au calitatea de avocat	330
Secțiunea 3. Înscrierea grupărilor străine care exercită profesia de avocat în tablourile avocaților barourilor din România	331
Secțiunea 4. Exercițarea în România a profesiei de avocat de către avocații care au obținut calificarea profesională în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European	332
Capitolul VIII. Activități economice și contabilitate	333-336
Capitolul IX. Dispoziții tranzitorii și finale	337-343

Anexe

Capitolul I. Principiile și regulile fundamentale ale exercitării profesiei de avocat

Art. 1. (1) Profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare, funcționare și conducere autonome, stabilite în condițiile prevăzute de Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările ulterioare, denumită în continuare Lege, și ale prezentului statut.

(2) Exercițarea profesiei de avocat este supusă următoarelor principii fundamentale:

- a) principiul legalității;
- b) principiul libertății;
- c) principiul independenței;
- d) principiul autonomiei și descentralizării;
- e) principiul păstrării secretului profesional.

Art. 2. (1) Scopul exercitării profesiei de avocat îl constituie promovarea și apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanelor fizice și persoanelor juridice, de drept public și de drept privat.

(2) În exercitarea dreptului la apărare recunoscut și garantat de Constituția României, republicată, de lege, de pactele și de tratatele la care România este parte, avocatul are dreptul și obligația de a stăruii, prin toate mijloacele legale, pentru realizarea liberului acces la justiție, pentru un proces echitabil și soluționat într-un termen rezonabil, indiferent de natura cauzei sau de calitatea părților.

Art. 3. (1) În exercitarea profesiei avocatul este independent și se supune numai legii, prezentului statut și codului deontologic.

(2) Profesia de avocat se exercită numai de avocații înscrși în tabloul avocaților întocmit de baroul din care fac parte.

(3) Un avocat nu poate fi înscris decât într-un singur barou și nu își poate exercita concomitent activitatea în două sau mai multe forme de exercitare a profesiei.

(4) Este interzisă, sub sancțiunile prevăzute de Lege, exercitarea oricărei activități specifice profesiei de avocat de către o persoană fizică ce nu are calitatea de avocat înscris într-un barou și în tabloul avocaților sau, după caz, de către orice persoană juridică, cu excepția societății profesionale de avocați cu răspundere limitată.

Art. 4. (1) Profesia de avocat este organizată și funcționează în baza principiului autonomiei și descentralizării, în condițiile prevăzute de Lege și de prezentul statut.

(2) Alegerea organelor de conducere ale profesiei de avocat se face numai prin vot secret.

(3) Avocatul are dreptul de a alege și de a fi ales în organele de conducere ale profesiei, în condițiile prevăzute de Lege și de prezentul statut.

(4) Competența și atribuțiile organelor de conducere ale profesiei sunt prevăzute de Lege și de prezentul statut.